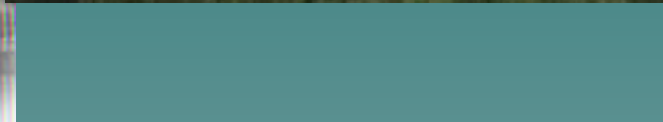

Қазақстанның МОНОКАЛАЛАРЫ

Орындаған: Абдуллаева Т

Моноқала

- ◆ Бұл бір немесе бірнеше (көп емес) қала құраушы, бір бейінді және шикізаттық бағыттағы қаланың экономикалық және әлеуметтік жағдайын айқындайтын кәсіпорындарда Бұл бір немесе бірнеше (көп емес) қала құраушы, бір бейінді және шикізаттық бағыттағы қаланың экономикалық және әлеуметтік жағдайын айқындайтын кәсіпорындарда еңбекке жарамды халықтың және өнеркәсіп өндірісінің негізгі бөлігі (20 пайыздан астамы) шоғырландырылған қала.
- ◆ Моноқалалар санатына тұрғындарының саны 10 мыңнан 200 мыңға дейін адамы бар:
- ◆ қаланың негізінен өңдеу секторының қала құраушы кәсіпорындарының өнеркәсіп өндірісінің көлемі жалпы қалалық өндіріс көлемінің 20 пайыздан астамын құрайтын (мономамандандыру);
- ◆ қаланың қала құраушы кәсіпорындарында жұмыспен қамтылған халықтың 20 пайыздан астамы жұмыс істейтін;
- ◆ қала құраушы кәсіпорындары жартылай істейтін немесе мүлдем істемейтін өлшемдердің бірімен сипатталатын қалалар кіреді.
- ◆ Бұл ретте көптеген моноқалаларға қаламен экономикалық тығыз байланыстағы қала маңындағы кенттер мен ауылдық

Қазақстандағы моноқалалар

- ◆ Қазақстан Республикасында қазіргі уақытта (2012 ж) қала мәртебесі бар 86 елді мекеннің 27-сі моноқала болып санылады.
- ◆ Қазақстандағы моноқалалардың тізбесін негізінен халық саны 100 мыңнан асатын 4 қаланы (Теміртау Қазақстандағы моноқалалардың тізбесін негізінен халық саны 100 мыңнан асатын 4 қаланы (Теміртау, Рудный Қазақстандағы моноқалалардың тізбесін негізінен халық саны 100 мыңнан асатын 4 қаланы (Теміртау, Рудный, Жаңаөзен Қазақстандағы моноқалалардың тізбесін негізінен халық саны 100 мыңнан асатын 4 қаланы (Теміртау, Рудный, Жаңаөзен, Екібастұз) қоспағанда халық саны 50 мың адамға дейін шағын қалалар құрайды.
- ◆ Қалалардың, олардың салалық

1. өндіру өнеркәсіптері басым дамыған – 21 қала:

- ◆ көмір өндіру – Абайкөмір өндіру
  - Абай, Сораңкөмір өндіру
  - Абай, Сораң, Шахтинсккөмір өндіру
  - Абай, Сораң, Шахтинск, Екібастұз;
- ◆ мұнай және газ өндіру – Ақсаймұнай және газ өндіру – Ақсай, Құлсарымұнай және газ өндіру
  - Ақсай, Құлсары, Жаңаөзен;
- ◆ металл кенін өндіру – Арқалықметалл кенін өндіру – Арқалық, Балқашметалл кенін өндіру
  - Арқалық, Балқаш, Зыряновскметалл

2. өңдеу өндірісі басым дамыған 6 қала:

- ◆ химия өнеркәсібі – Серебрянск;
- ◆ машина жасау, металлургия өнеркәсібі (алтын), уран өндірісі – Степногорск;
- ◆ металлургия өнеркәсібі
  - Ақсу металлургия өнеркәсібі
  - Ақсу, Жезқазған металлургия өнеркәсібі
- 3 ғылыми-өнеркәсіптік орталық
  - Курчатов қаласы, Сәтбаев металлургия өнеркәсібі

Қала құраушы кәсіпорындар жұмыс істейтін моноқалалар (19 қала) – Абай, Ақсай, Ақсу, Балқаш, Жаңаөзен, Жезқазған, Жітіқара, Зыряновск, Қаражал, Құлсары, Курчатов, Лисаковск, Риддер, Рудный, Сәтбаев, Теміртау, Хромтау, Шахтинск, Екібастұз;

Қала құраушы кәсіпорындар ішінара жұмыс істейтін моноқалалар (5 қала) – Арқалық, Жаңатас, Қаратау, Сораң, Степногорск;

Қала құраушы кәсіпорындардың ағымдағы жағдайларына қарай моноқалалар мынадай болып бөлінеді:

Қала құраушы кәсіпорындар мүлдем жұмыс істемейтін қалалар (3 қала) – Кентау, Серебрянск, Текелі.

- ◆ Қала құраушы кәсіпорындар жұмыс істейтін моноқалалар (19 қала) – Абай, Ақсай, Ақсу, Балқаш, Жаңаөзен, Жезқазған, Жітіқара, Зыряновск, Қаражал, Құлсары, Курчатов, Лисаковск, Риддер, Рудный, Сәтбаев, Теміртау, Хромтау, Шахтинск, Екібастұз;
- ◆ Қала құраушы кәсіпорындар ішінара жұмыс істейтін моноқалалар (5 қала) – Арқалық, Жаңатас, Қаратау, Сораң, Степногорск;
- ◆ Қала құраушы кәсіпорындар мүлдем жұмыс істемейтін қалалар (3 қала) – Кентау, Серебрянск, Текелі.